

Vzdělávací firmy bojují o bytí

Koronavirová krize

pořádně zamíchala kartami nejen v „oficiálním“ školství, ale dramaticky otrásla i neformálním vzděláváním.

EVA PRESOVÁ

PRAHA Firmy zabývající se zvyšováním kvalifikace zaměstnanců – profesní i jazykové – se shodují, že restriktive kvůli koronavirové pandemii jim způsobily značné finanční ztráty, jež někteří z nich neustojí a budou muset skončit s podnikáním. Ze dne na den přišly o příjmy, zatímco výdaje za nájem, energie, platby za internetové připojení a další nepočkaly.

Velkou část jejich denního chleba představují různé firemní kurzy, kdy šéfové dopřejí v rámci bonusu svým lidem třeba zvýhodněné lekce cizího jazyka. Měkké bonusy ale mizí jako první, když se ozve krize. Covid přinesl hospodářský propad a mnoho společností osekalo zbytečné výdaje.

„Po 12. březnu (*datum uzavření škol – pozn. red.*) byl pokles výuky prakticky stoprocentní. Před krizí jsme učili celkem 25 tisíc hodin měsíčně a v dubnu, kdy jsme

dokázali obnovit část výuky, to bylo necelých osm tisíc hodin. Při průměrné ceně 480 korun za hodinu jsme se dostali z asi 12 milionů korun příjmů na necelé čtyři,“ přiblížila LN předsdkyně Asociace jazykových škol Marcela Hergeselová, která zastupuje menší část jazykového trhu v ČR. Ředitel jazykové školy Glossa David Dvorský vyčíslil pro LN roční ztrátu na tržbách na osm milionů.

„Ztráty ještě počítáme. Nejde ani tak o ušlý zisk nebo ztracené příjmy po uvolnění opatření, ale o přímé škody způsobené okamžitou ztrátou nasmlouvaných příjmů a nutností hradit plně všechny naše provozní náklady. Rozdíl je to, co my vnímáme jako naši přímou ztrátu vzniklou vládním zásahem do našeho podnikání,“ sdělil LN šéf společnosti Edua Group Vladimír Schmalz.

Většina vzdělávacích společností byla nucena propustit část zaměstnanců. „Všechny jazykové školy přišly o zaměstnance, kteří byli zaměstnáni formou dohody o provedení práce, pracovních činností či jsou OSVČ. Řada rodilých mluvčích odešla a už se nevrátí, protože přišli o příjmy a neměli dost prostředků na to, aby zde mohli dále pobývat. Mnoho lidí

odešlo do státního či soukromého sektoru, kde využijí svých jazykových znalostí,“ doplnila Hergeselová.

Za nedostatečnou a příliš složitou považují vzdělávací firmy státní pomoc. „Vládní kompenzace pro náš obor vzdělávání vnímám jako nedostatečně svým rozsahem i strukturou. Celá řada opatření z vládní pomoci nejde na náš obor vůbec aplikovat nebo nekryjí ani základní provozní náklady,“ řekl Schmalz.

Potvrzuje to i Hergeselová. „Většina vládních kompenzací se jazykových škol vůbec netýká,“ sdělila LN. Dvorský spíše než výši státní pomoci kritizuje její podobu. „Kritiku si zaslouží nesystémovost pomoci, její pomalost, nízká předvídatelnost a zejména byrokratická náročnost. To jsou přitom věci, které by jistě šlo realizovat efektivněji,“ popsal LN.

Ústup z učeben na internet

Podle ankety Asociace neformálního vzdělávání (ANEV), do níž se zapojilo 30 členských organizací, pokračovalo během krize 43 procent respondentů se vzděláváním online, téměř tři čtvrtiny z nich dokonce začaly s touto formou komunikace již v březnu, krátce po vy-

hlášení nouzového stavu. U téměř 30 procent přechod do virtuálního prostoru naopak neproběhl, částečně se pak do pořádání lekcí přes internet pustilo necelých 30 procent organizací.

„Výsledky ankety ukázaly, že příprava online aktivit je pro pracovníky s mládeží, sociální pracovníky a školitele velmi náročná, a zabírá jim dokonce až dvakrát tolik času než příprava na klasickou práci naživo,“ uvedla v tiskové zprávě asociace ANEV. Její zkušenosti kopírují zkušenosti učitelů základních a středních škol i lektorů kvalifikačního a jazykového vzdělávání. Všichni se shodují, že pro ně byla online výuka mnohem náročnější než ta prezenční.

Kromě pracovního nasazení jako takového bylo mnoho vzdělávacích společností nuceno investovat do nových technologií. „Pokud má být hodina zajímavá, přínosná a klienti se mají opravdu něco naučit, není možné si jen sednout před kameru a vést hodinu stejným způsobem jako v učebně,“ shrnula předsdkyně Asociace jazykových škol.

Přes investice i snahu lektorů byl zájem klientů zvyklých na klasickou výuku „tváří v tvář“ o online vzdělávání výrazně nižší.

To způsobilo vzdělávacím firmám další finanční ztráty.

Co bude dál?

Budoucnost profesního i jazykového vzdělávání je ve hvězdách. „Vývoj trhu je momentálně nepředvídatelný i kvůli neustálým zprávám o možné druhé vlně a následným opatřením,“ vysvětlil Schmalz. Před koronavirem dle jeho slov zájem podniků o zvyšování kvalifikace zaměstnanců obecně rostl. „Řada firem zaváděla skutečně systematické programy včetně digitálních akademií, kde se kombinovalo online vzdělávání s prezenčními workshopy. Předpokládám, že se na tomto trendu nic nezmění, jen budeme asi svědkem dočasného zpomalení,“ domnívá se.

„Řada firem zrušila výuku do konce krize, jiné do září, další do konce roku. Dokonce byli klienti, kteří sdělili, že výuku již neobnoví,“ uvedla za jazykové školy Hergeselová. Potvrzuje to i Glossy. „Zatím vidíme, že zaměstnavatelé vzdělávání spíš přerušují, než ukončují, byť některé zakázky jsou přerušeny až do konce roku. Věřím, že od podzimu dojde k oživení ekonomiky, což se projeví i v oblasti vzdělávání,“ uzavřel.